

Analýza údajov demografického vývoja Slovenskej republiky

Názov tímu: LUCIALÍVIA

Kategória A

Obchodná akadémia Levice

CIELE ANALÝZY

Dokázať závislosť medzi počtom obyvateľov v kraji a počtom živonarodených detí v SR.

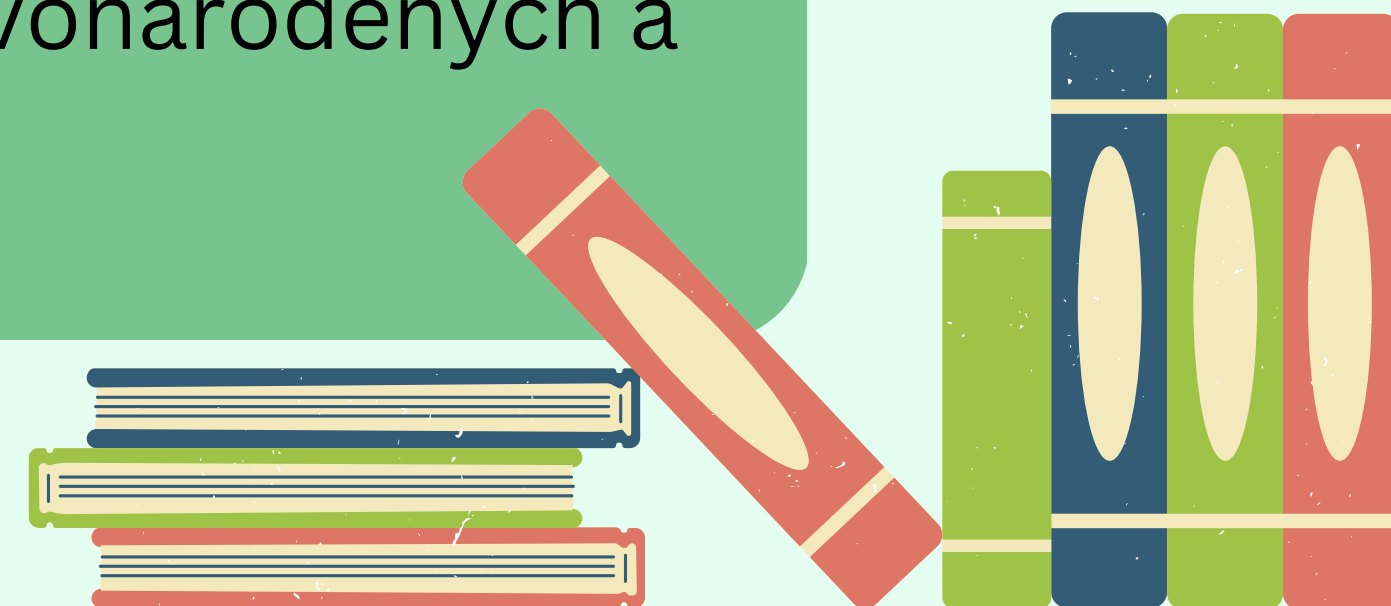
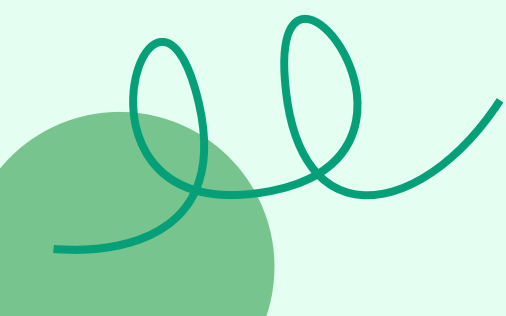
Určiť vzťah medzi počtom živonarodených detí a počtom zomretých osôb v rokoch 2011 až 2021 v SR.

Použité nástroje

METÓDA PRÁCE

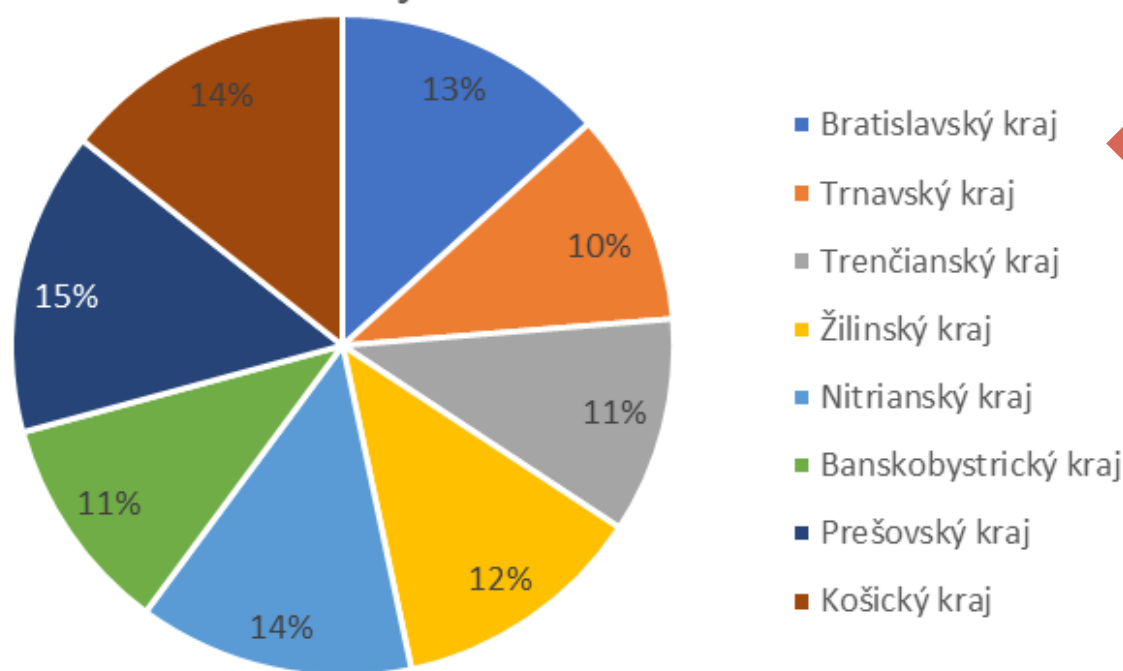
- Na vykonanie tejto práce sme využili údaje z nasledujúcich tabuliek: Počet obyvateľov, Živonarodení, Zomretí.
- Na štruktúrovanie práce sme použili program Canva a Microsoft PowerPoint.
- Pri zostavovaní grafov, tabuliek a pri výpočtoch korelácie funkciou CORREL sme využili program Microsoft Excel.
- Pomocou pomerných prírastkov so stálym a pohyblivým základom sme vypočítali tempo rastu živonarodených a zomretých.

HYPOTÉZA

Očakáva sa, že počet živonarodených detí závisí od počtu obyvateľov v kraji.

Celkový počet obyvateľov v roku 2021 podľa krajov SR

Najvyšší počet obyvateľov SR v roku 2021 mal Prešovský kraj.

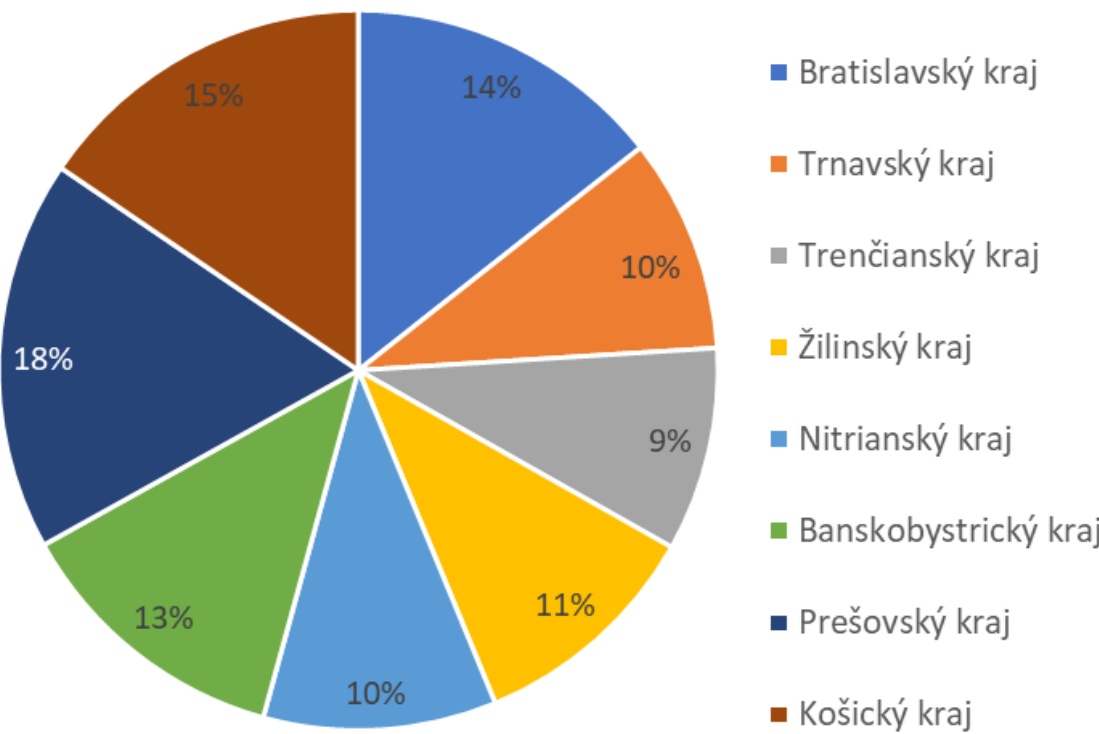
Z grafu č. 2 vyplýva, že najväčší počet živonarodených detí je v Prešovskom kraji.

Graf č. 1 - Kruhový diagram, Počet obyvateľov

Názov kraja	Počet obyvateľov	Počet živonarodených
Prešovský	807 657	9 936
Košický	780 288	8 765
Žilinský	731 130	5 930
Bratislavský	723 714	8 133
Nitrianský	673 547	6 000
Trenčianský	579 381	5 184
Banskobystrický	573 699	7 170
Trnavský	565 296	5 447

Počtom 807 657 obyvateľov k roku 2021 je Prešovský kraj najväčším v Slovenskej republike. Jeho podiel na obyvateľstve Slovenska predstavoval 15%.

Počet živonarodených v roku 2021 podľa krajov SR

Graf č. 2 - Kruhový diagram, Počet živonarodených detí

Hypotéza bola potvrdená.

Korelácia medzi počtom obyvateľov a živonarodených

Počet živonarodených detí mal väčší vplyv na celkový počet obyvateľov, a preto sme sa rozhodli to ďalej preskúmať.

Závislosť medzi počtom obyvateľov a počtom živonarodených detí sme sa rozhodli dokázať koreláciou.

Na výpočet korelácie sme použili funkciu CORREL v programe Microsoft Excel. Výsledok korelácie je 0,76670158. Korelácia je pozitívna, obidve premenné sa pohybujú v tandeme – teda rovnakým smerom.

Graf č. 3 - Čiarový graf, Korelácia

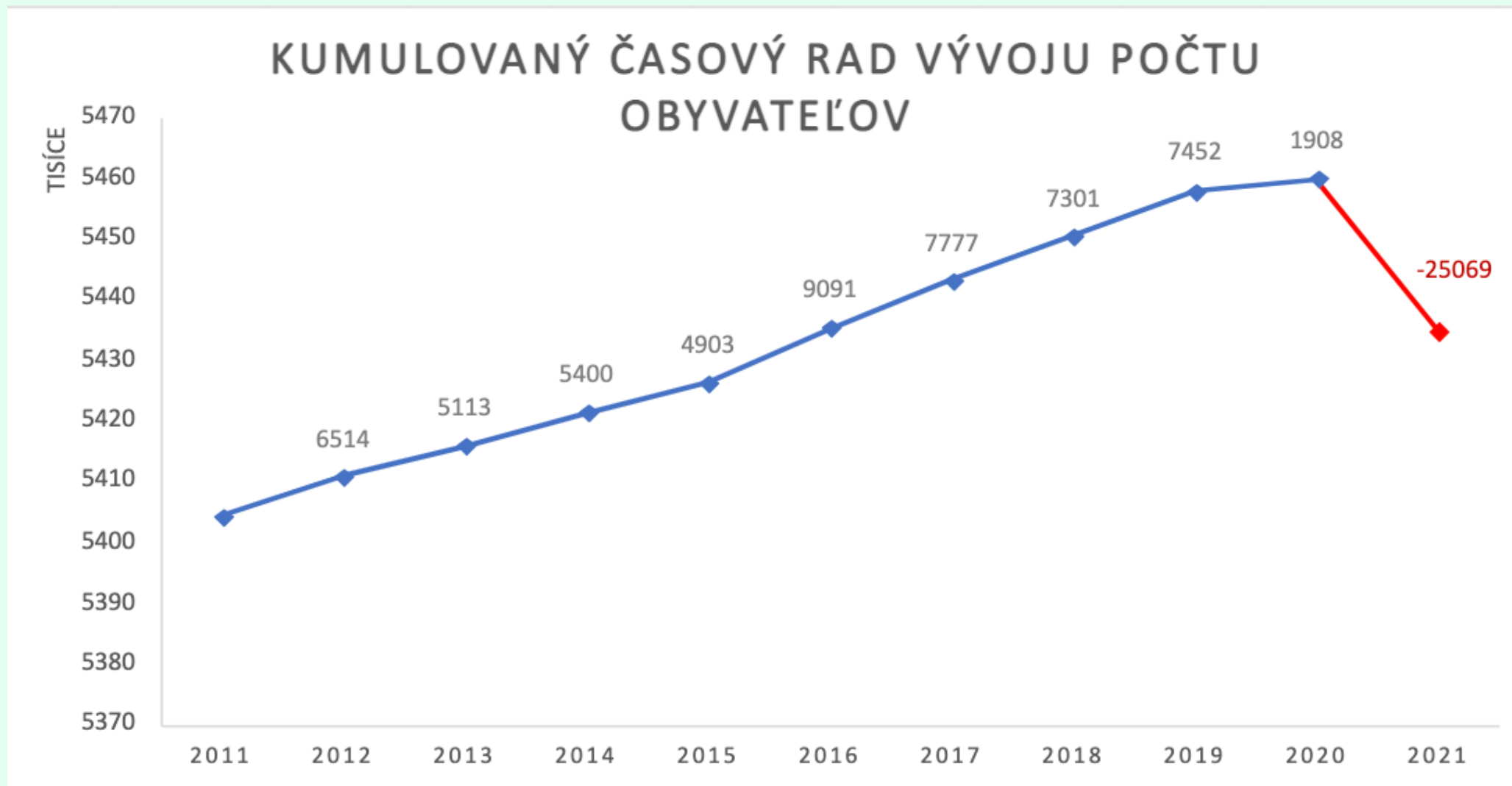
Kumulovaný časový rad

Kumulovaný časový rad sme získali postupným pripočítavaním skutočného prírastku obyvateľov, ktorý sme získali:

$(\text{živonarodení} - \text{zomretí}) + (\text{pristťahovaní} - \text{vystťahovaní})$.
Sledovali sme vývoj počtu obyvateľov od roku 2011 až po rok 2021.

Graf č. 4 - Stĺpcový graf, Počet obyvateľov

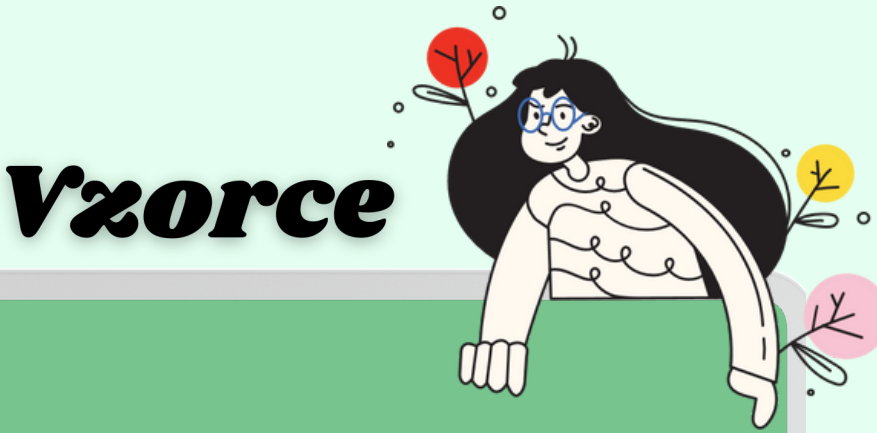

Graf č. 5 - Čiarový graf, Kumulovaný časový rad

Kumulovaný časový rad nám umožnil posúdiť rovnomernosť vývoja počtu obyvateľov. Z grafu sme zistili, že sa tento jav vyvíjal rovnomerne.

Vývoj živonarodených a zomretých

Vzorce

	Y0	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10
ROK	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
POČET ŽIVONARODENÝCH	60813	55535	54823	55033	55602	57557	57969	57639	57054	56565	56565
Koeficient prírastku s pevným základom	0,000	-0,087	-0,098	-0,095	-0,086	-0,054	-0,047	-0,052	-0,062	-0,070	-0,070
Tempo rastu	0,00%	-8,7%	-9,8%	-9,5%	-8,6%	-5,4%	-4,7%	-5,2%	-6,2%	-7,0%	-7,0%
Koeficient prírastku s pohyblivým základom	0,000	-0,087	-0,013	0,004	0,010	0,035	0,007	-0,006	-0,010	-0,009	0,000
Tempo rastu	0	-8,4%	-1,2%	0,4%	1,0%	3,4%	0,7%	-0,5%	-1,0%	-0,7%	-0,1%

$$\frac{Y_n - Y_0}{Y_0}$$

Pomerné prírastky so stálym základom

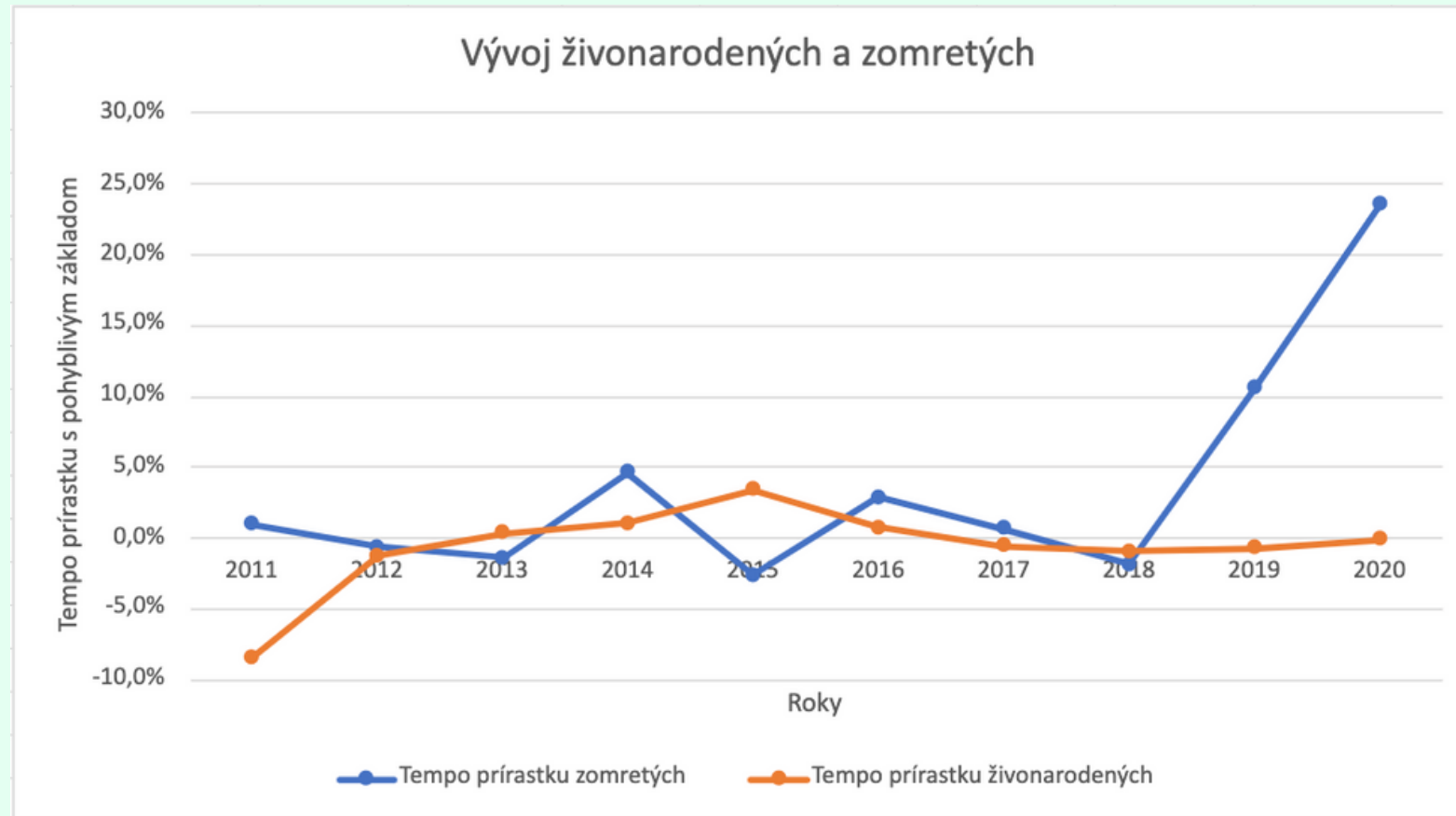
$$\frac{Y_n - Y_{n-1}}{Y_{n-1}}$$

Pomerné prírastky s pohyblivým základom

Aby sme mohli porovnať vývoj živonarodených detí a zomretých osôb medzi sebou, museli sme vypočítať ich pomerné prírastky so stálym a pohyblivým základom.

	Y0	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10
ROK	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
POČET ZOMRETÍCH	51903	52437	52089	51346	53826	52351	53914	54293	53234	59089	73461
Koeficient prírastku s pevným základom	0,000	0,010	0,004	-0,011	0,037	0,009	0,039	0,046	0,026	0,138	0,415
Tempo prírastku	0,00%	0,99%	0,35%	-1,03%	3,57%	0,84%	3,74%	4,45%	2,48%	13,35%	40,00%
Koeficient prírastku s pohyblivým základom	0,000	0,010	-0,007	-0,014	0,048	-0,027	0,030	0,007	-0,020	0,110	0,243
Tempo prírastku	0	1,0%	-0,6%	-1,4%	4,6%	-2,6%	2,9%	0,7%	-1,9%	10,6%	23,5%

Vývoj živonarodených a zomretých na celkový počet obyvateľov

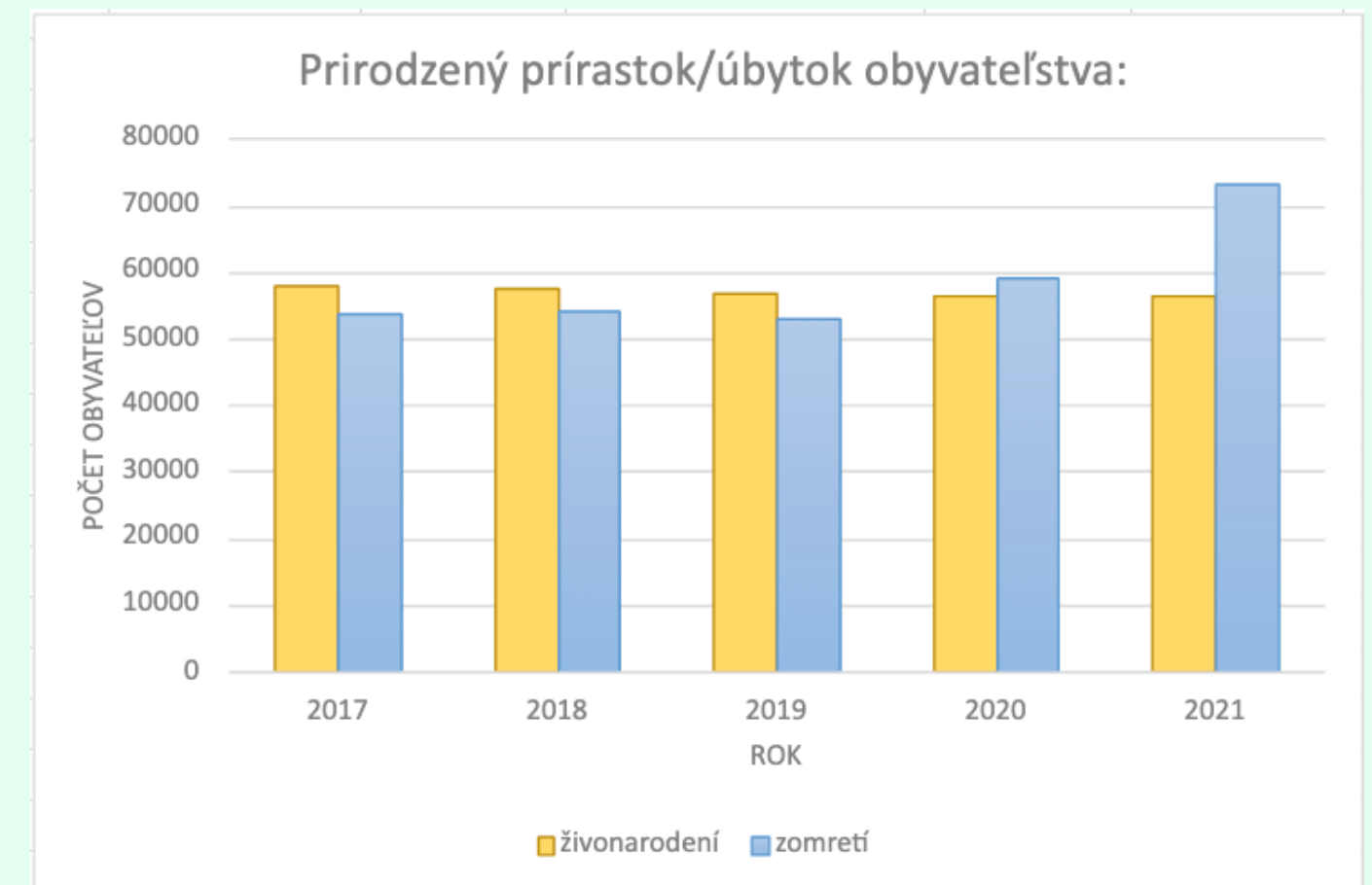

Graf č. 6 - Čiarový graf, Vývoj živonarodených a zomretých

Prirodzený prírastok alebo úbytok obyvateľstva je rozdiel medzi počtom živonarodených detí a zomretých osôb.

Na základe zisteného počtu živonarodených detí a počtu zomretých osôb v sledovanom období možno určiť absolútny prirodzený prírastok obyvateľstva.

Najvyšší celkový úbytok populácie bol v roku 2021. Zvýšený počet úmrtí v roku 2021, v prvom roku pandémie COVID-19, ovplyvnil na Slovensku aj situáciu počtu obyvateľov v regiónoch.

Graf č. 7 - Stĺpcový graf, Prírastok a úbytok obyvateľstva

ZÁVER

1.

Dokázali sme, že počet živonarodených detí závisí od počtu obyvateľov v kraji.

Zistili sme, že Prešovský kraj mal najväčší počet živonarodených detí.

Ďalej sme preskúmali, ako počet živonarodených detí mal väčší vplyv na celkový vývoj počtu obyvateľov Slovenskej republiky.

2.

Posúdili sme rovnomernosť vývoja počtu obyvateľov v Slovenskej republike od roku 2011 až po rok 2021. Zistili sme, že počet obyvateľov rástol rovnomerne.

3.

Porovnali sme vývoj živonarodených detí a zomretých osôb, a ako ich vývoj vplýva na celkový počet obyvateľov. Zistili sme, že najvyšší celkový úbytok populácie bol v roku 2021.